

61/2016. (IX. 15.) FM rendelet

a GMO-mentességre utaló jelölésről

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 49. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 65. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. § E rendeletet kell alkalmazni

a) a GMO-mentes termelésből származó, a végső fogyasztóknak szánt, előrecsomagolt és nem előrecsomagolt

aa) friss, hűtött, fagyasztott hús (a továbbiakban együtt: hús),

ab) friss, hűtött, fagyasztott hal (a továbbiakban együtt: hal),

ac) fogyasztói tej (a továbbiakban: tej),

ad) tojás,

ae) méz és egyéb, étkezési célra szánt méhészeti termékek (a továbbiakban együtt: méhészeti termékek),

af) növények és növényi termékek (a továbbiakban együtt: növényi eredetű termékek), valamint

ag) az aa)-af) pont szerinti összetevőket tartalmazó élelmiszerek

[a továbbiakban aa)-ag) pontok együtt: GMO-mentes termelésből származó élelmiszerek]¹

b)²

c) a GMO-mentességre vagy a GMO-mentes termelésből való származásra utaló jelölés (a továbbiakban együtt: GMO-mentességre utaló jelölés) csomagoláson, címkén, kísérő okmányon vagy a végső fogyasztó számára elérhetővé tett dokumentumban való alkalmazására.

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

a) *átállási idő*: a nem GMO-mentes termelésről a GMO-mentes termelésre való átmenet időszaka, amelynek folyamán a GMO-mentes termelésre vonatkozó előírások alkalmazására kerül sor;

b) *GMO*: a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 2. § b) pontja szerinti géntechnológiával módosított szervezet;

c) *GMO-ból előállított*: a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1829/2003/EK rendelet) 2. cikk 10. pontja szerinti fogalom;

d)³ *GMO-mentes termelésben felhasználható takarmány*: olyan takarmány, amelyet mint GMO-t tartalmazó, GMO-ból álló, GMO-ból előállított vagy GMO-ból előállított összetevőket tartalmazó terméket az 1829/2003/EK rendelet és a géntechnológiával módosított szervezetek nyomonkövethetőségéről és címkézéséről, a géntechnológiával módosított szervezetekből előállított élelmiszer- és takarmánytermékek nyomonkövethetőségéről, valamint a 2001/18/EK irányelv módosításáról szóló 2003. szeptember 22-i 1830/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1830/2003/EK rendelet) alapján nem szükséges jelöléssel ellátni;

e) *GMO-mentes termelés*: e rendeletben meghatározott előírások alkalmazása a növénytermesztés, állattenyésztés, takarmány- és élelmiszer-előállítás, termelés, feldolgozás, forgalmazás és szállítás során;

f) *GMO segítségével előállított*: az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 834/2007/EK tanácsi rendelet) 2. cikk v) pontja szerinti fogalom.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl e rendelet alkalmazásában

1 Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § a).

2 Hatályon kívül helyezte: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § b). Hatálytalan: 2017. V. 31-től.

3 Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 1. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

a) az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, valamint
b) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet fogalom-meghatározásait is figyelembe kell venni.

2. A GMO-mentességre utaló jelölés alkalmazásának általános feltételei

3. § (1)¹ GMO-mentességre utaló jelölés kizárólag GMO-mentes termelésből származó élelmiszerek vagy ilyen összetevőt tartalmazó élelmiszerek esetén alkalmazható. A GMO-mentességre utaló jelölés egyetlen összetevőből álló növényi eredetű termék esetén akkor alkalmazható, ha az Európai Unióban az adott növényfaj géntechnológiával módosított fajtája termesztési vagy forgalombahozatali engedély tárgyát képezte vagy képezi.

(2) A GMO-mentességre utaló jelölés a csomagoláson, címkén, kísérő okmányon vagy a végső fogyasztó számára elérhetővé tett dokumentumban akkor alkalmazható, ha teljesülnek az e rendeletben meghatározott követelmények és a termékek GMO-mentessége a 9. §-ban foglaltak szerint igazolható.

(3) A GMO-mentességre utaló jelölés nem alkalmazható

a) vadon élő, táplálkozásában nem nyomkövethető állat húsa és tojása, valamint a vadon élő, táplálkozásában nem nyomkövethető kifogott hal, továbbá az ezekből származó feldolgozott élelmiszerek esetén,

b)² olyan élelmiszer esetén, amelyet mint GMO-t tartalmazó, GMO-ból álló, GMO-ból előállított vagy GMO-ból előállított összetevőket tartalmazó terméket - az 1829/2003/EK rendelet és az 1830/2003/EK rendelet alapján - jelöléssel szükséges ellátni.

(4) A GMO-mentes termelésből származó élelmiszerek esetén a GMO-mentességre utaló jelölés alkalmazását nem zárja ki, ha az állattenyésztés során GMO-ból vagy GMO segítségével előállított állatgyógyászati készítmények kerültek felhasználásra.

(5) A GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott

a)³ élelmiszer előállításához nem használható fel GMO-ból előállított élelmiszer-adalékanyag, technológiai segédanyag vagy enzim,

b) élelmiszer előállításához nem használható fel GMO segítségével előállított élelmiszer-adalékanyag, technológiai segédanyag vagy enzim, kivéve ha az a 834/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló, 2008. szeptember 5-i 889/2008/EK bizottsági rendelet alapján ökológiai élelmiszer előállításához felhasználható.⁴

3. Növényi eredetű élelmiszerre vonatkozó előírások⁵

4. § (1)⁶ A GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott növényi eredetű élelmiszer GMO-t legfeljebb 0,1%-ban tartalmazhat, feltéve, hogy a GMO az Európai Unióban forgalomba hozatali engedéllyel rendelkezik és az élelmiszerben való előfordulása véletlen vagy technikailag elkerülhetetlen.

(2)⁷ Több összetevőből álló élelmiszer esetén az (1) bekezdésben meghatározott határértéket az egyes összetevők tekintetében kell alkalmazni.

¹ Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 2. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

² Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § a), 8. § c).

³ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § d), e).

⁴ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § d).

⁵ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § f).

⁶ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § b), 8. § c).

⁷ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § c).

4. Állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó előírások

5. § (1) Hús, hal, tej, tojás és az ezen összetevőket tartalmazó élelmiszerek esetén akkor alkalmazható a GMO-mentességre utaló jelölés, ha az állat tartása során teljesültek az e §-ban foglalt feltételek.

(2)¹ Az állatnak

- a) emlősállatok esetében legalább az elválasztást követően,
- b) szárnyasok esetében háromnapos kortól kezdve,
- c) minden más esetben az állat születésétől vagy kelésétől kezdve

kizárólag GMO-mentes termelésben felhasználható takarmány adható.

(3)² Amennyiben az állatnak a (2) bekezdés szerinti takarmányozása nem kezdődött meg az ott meghatározott időpontban, a tőlük vagy belőlük származó termékekre a GMO-mentességre utaló jelölés a következő átállási idő letelte után alkalmazható:

- a) szarvasmarhafélék, juh és kecske esetén
 - aa) a jelölendő tej lefejését megelőző legalább három hónap,
 - ab) húsának jelölésekor a levágását megelőző legalább tizenkét hónap;
- b) sertés esetén a levágását megelőző legalább négy hónap;
- c) baromfifélék esetén
 - ca) a jelölendő tojások előállításának idejét megelőző legalább hat hét,
 - cb) húsának jelölésekor a levágását megelőző legalább három hónap;
- d) pulyka esetén a levágását megelőző legalább három hónap.

5. Méhészeti termékekre vonatkozó előírások

6. § Méhészeti termék GMO-mentességre utaló jelölés abban az esetben használható, ha a méhészeti termék olyan kaptárból származik, amely a méhészeti termék kinyerését megelőző legalább egy éven át megfelelt az alábbi feltételeknek:

a) a kaptár 5,5 km-es körzetében a nektár- és virágporsforrásokat géntechnológiával nem módosított növények képezik,

b)³ a méheket GMO-mentes termelésben felhasználható takarmánnyal takarmányozták.

6. A GMO-mentességre utaló szövegre és annak feltüntetésére vonatkozó követelmények

7. § (1)⁴ E rendelet előírásai szerint előállított élelmiszer csomagolásán, címkéjén, kísérő okmányán és a végső fogyasztó számára elérhetővé tett dokumentumban kizárólag a következő GMO-mentességre utaló szöveg tüntethető fel: "GMO-mentes termelésből".

(2)⁵ Hús, hal, tej és tojás, valamint ezen összetevőket tartalmazó élelmiszer esetén a "GMO-mentes termelésből" szöveggel egy látómezőben fel kell tüntetni, hogy "a hús/tej/tojás GMO-mentes termelésben felhasználható takarmánnyal etetett állattól származik", illetve "a hal GMO-mentes termelésben felhasználható takarmánnyal volt etetve".

(3)⁶ Több összetevőből álló élelmiszer esetén a GMO-mentességre utaló szöveg - a (4)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor tüntethető fel az élelmiszer megnevezésében vagy a csomagoláson, címkén, kísérő okmányon vagy a végső fogyasztó számára elérhetővé tett dokumentumban, ha az élelmiszer

a) kizárólag GMO-mentes termelésből származó összetevőket tartalmaz, vagy

b) kizárólag olyan, az 1. § a) pont aa)-ae) alpontja szerinti állati eredetű összetevőt tartalmaz, amely GMO-mentes termelésből származik, és legalább egy ilyen állati eredetű összetevő kiteszi az élelmiszer tömegének legalább 10%-át, továbbá az élelmiszerben található növényi eredetű összetevőknek nincsen olyan géntechnológiával módosított fajtája, amely termesztési vagy forgalombahozatali engedély tárgyát képezte vagy képezi az Európai Unióban.

1 Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 3. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

2 Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § c).

3 Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 4. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

4 Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § c).

5 Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § d).

6 Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 5. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

(4)¹ Amennyiben egy több összetevőből álló élelmiszer esetén a (3) bekezdés szerinti GMO-mentességre utaló jelölést alkalmazzák, és az élelmiszer tartalmaz olyan növényi eredetű összetevőt, amelynek nincsen olyan géntechnológiával módosított fajtája, amely termesztési vagy forgalombahozatali engedély tárgyát képezte vagy képezi az Európai Unióban, az (1) bekezdés szerinti jelölést az összetevők listájában közvetlenül az érintett GMO-mentes termelésből származó összetevő neve után vagy az összetevők listája után megjegyzésben is fel kell tüntetni.

(4a)² Amennyiben egy több összetevőből álló élelmiszernél a (3) bekezdésben meghatározott feltételek nem állnak fenn, a GMO-mentességre utaló jelölés kizárólag az összetevők listájában közvetlenül az érintett összetevő neve után vagy az összetevők listája után megjegyzésben tüntethető fel, abban az esetben, ha az adott GMO-mentes termelésből származó összetevő az élelmiszer - (5) bekezdésben felsorolt összetevők nélkül számított - tömegének legalább 10%-át kiteszi.

(5)³ A GMO-mentességre utaló szöveg (3) bekezdés szerinti alkalmazását nem zárja ki, ha az élelmiszer a (3) bekezdésben felsorolt összetevők mellett hozzáadott vizet, sót, fűszereket, valamint a 3. § (5) bekezdése értelmében a GMO-mentes termelésben felhasználható élelmiszer-adalékanyagot, technológiai segédanyagot, enzimet is tartalmaz.

(6) A GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott termékekkel kapcsolatos tájékoztatás nem sugallhatja, hogy a termék GMO-mentessége révén különleges tulajdonságokkal, érzékszervi vagy táplálkozási jellemzőkkel rendelkezik, illetve az egészségre vagy a környezetre gyakorolt hatása kedvezőbb, mint a hasonló, GMO-mentességre utaló jelöléssel el nem látott termékeké.

7. Az élelmiszer-vállalkozási létesítményekre vonatkozó előírások⁴

8. § (1)⁵ A GMO-mentes termelésből származó élelmiszert előállító élelmiszer-vállalkozási létesítmény egésze vonatkozásában be kell tartani az e rendeletben foglalt előírásokat.

(2)⁶ Amennyiben az élelmiszer-vállalkozási létesítmény egésze nem működtethető az (1) bekezdésben leírtak szerint, az élelmiszer-vállalkozási létesítményben a GMO-mentes termelést térben vagy időben külön kell választani a nem GMO-mentes termeléstől a keveredés megakadályozása érdekében. A keveredés megakadályozását a raktározás és a szállítás során is biztosítani kell.

8. A GMO-mentesség igazolása

9. § (1)⁷ A GMO-mentes termelésben felhasználható takarmányok és a GMO-mentes termelésből származó élelmiszerek előállítása és forgalmazása során az előállító és a forgalmazó köteles az előállított termékek és az előállításához felhasznált anyagok nyomonkövethetőségét biztosítani. Az előállítónak és a forgalmazónak az ellenőrzést végző hatóság számára - a GMO-mentes termelés teljes folyamatában - dokumentumokkal alátámasztva igazolnia kell tudnia, hogy a GMO-mentességre utaló jelölés felhasználásának e rendeletben meghatározott feltételei teljesülnek.

(2)⁸ Ha a növényi eredetű élelmiszer olyan országból származik, ahol engedélyezett az adott növény géntechnológiával módosított fajtájának termesztése, a GMO-mentességre utaló jelölés feltételeinek való megfelelést szállítmányonként akkreditált vagy hatósági laboratórium laborvizsgálati eredményével kell igazolni.

(3) A GMO-mentességet igazoló dokumentumokat a GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott termék forgalomba hozatalától számított 5 évig meg kell őrizni.

10. § (1) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv e rendeletben foglalt előírások betartását a GMO-mentes termelés során az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben foglaltak szerint ellenőrzi. A GMO-mentes termelés nyomonkövetése önellenőrzésen és hatósági ellenőrzésen alapul.

¹ Megállapította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 5. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

² Beiktatta: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 5. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.

³ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § e), 8. § e), g).

⁴ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § f).

⁵ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § e), h).

⁶ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § i).

⁷ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 7. § g).

⁸ Módosította: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 8. § d).

(2) Az előállítónak vagy forgalmazónak a GMO-mentes termelésre vonatkozó előírások betartását önellenőrzés keretében folyamatosan ellenőriznie kell.

9. Záró rendelkezések

11. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

12. § E rendelet előírásainak meg nem felelő csomagolóeszközök és címkék a rendelet hatálybalépését követő negyedik hónap első napjáig használhatóak fel, és az ilyen jelöléssel ellátott termékek minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági idejük lejártáig hozhatók forgalomba.

12/A. §¹ E rendeletnek a GMO-mentességre utaló jelölésről szóló 61/2016. (IX. 15.) FM rendelet módosításáról szóló 27/2017. (V. 30.) FM rendelet (a továbbiakban: MódR.) hatálybalépésének napját megelőzően hatályos előírásainak megfelelően GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott takarmány a MódR. hatálybalépésétől számított két hónapig előállítható, és az etethetőségi vagy fogyaszthatósági ideje lejártáig forgalomba hozható.

13. § E rendeletben meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie azon GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott termékeknek, amelyeket az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások a fogyasztók védelme vonatkozásában az ezen előírásban meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

14. § E rendelet tervezetének a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i 2015/1535/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 5-7. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

¹ Beiktatta: 27/2017. (V. 30.) FM rendelet 6. §. Hatályos: 2017. V. 31-től.